

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžr/132/2013
Identifikačné číslo spisu:	8012200230
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8012200230.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Zdenky Reisenauerovej, v právnej veci navrhovateľa: Slovenský pozemkový fond, regionálny odbor Poprad, Partizánska 704/31, Poprad, proti odporcovi: Okresný úrad Kežmarok, Pozemkový a lesný odbor (predtým Obvodný pozemkový úrad v Kežmarku), Mučeníkov č.4, Kežmarok, za účasti: 1./ Z. trvalo bytom B. Y., zastúpeného X., trvalo bytom X., 2./ Štátne lesy Tatranského národného parku, Tatranská Lomnica a vedľajšieho účastníka: LEGACY HIGH TATRAS, s.r.o., Karloveské rameno č.8/A, Bratislava, IČO: 45606692, zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej č.14, Bratislava, IČO: 36 862 711, o preskúmanie rozhodnutia odporcu, č.j. 2012/288-8-SCHZ zo 6.februára 2012, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 21.augusta 2013, č.k. 4Sp/4/2012-46,

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 21.augusta 2013, č.k. 4Sp/4/2012-46 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu č.j. 2012/288-8-SCHZ zo 6.februára 2012 z r u š u j e a vracia odporcovi na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Rozhodnutím č.j. 2012/288-8-SCHZ zo 6.februára 2012 Obvodný pozemkový úradu v Kežmarku (právny predchodca odporcu) č.j.:2012/288-8-SCHZ zo 6.februára 2012 (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie) odporca rozhodol, že:

1. Oprávnená osoba Z. v rozsahu podľa § 4 ods.2 písm. c) a e) zákona č.229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len „zák.č.229/1991 Zb.“) spĺňa podmienky na priznanie nárokov podľa § 6 zákona č.229/1991 Zb. a § 38 zákona č.330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a pozemkových spoločenstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č.330/1991 Zb.).

2. Oprávnenej osobe sa vydávajú v celosti pozemky v katastrálnom území Veľká Lomnica, špecifikované ako lesné pozemky, trvalý trávny porast a orná pôda, zapísané v pozemkovej knihe na Pkv 165 a 166 ako č.parc. 866, 867, 1093, 3349, 4265, 4278, 2593, 2597, 1744 a 2171, a vedené v registri E-KN ako parc.č. 1399, 866/1, 866/101, 867, 1093, 3349, 4265, 4278, 2593, 2597, 1744 a 2171.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že vydávané pozemky boli skonfiškované pôvodným vlastníkom z dôvodu národnosti podľa nar. SNR č.101/1945 Sb.n.SNR v znení neskorších predpisov. Z predložených matričných dokladov mal odporca preukázať, že Hans Greisiger je vnukom, synovcom a synom pôvodných vlastníkov a na základe jeho čestného prehlásenia z 19.12.2011 mal preukázať, že po pôvodných vlastníkoch nebolo vykonané žiadne dedičské konanie a preto je oprávnenou osobou podľa § 4 ods.2 písm. c) a e) zákona č.229/1991 Zb. Na základe konfiškačných rozhodnutí a potvrdenia Štátneho oblastného archívu v Levoči z 30.05.2001, podľa ktorého pôvodní vlastníci neboli ľudovými súdmi odsúdení podľa nariadenia SNR č.33/1945 Sb. SNR, mal odporca preukázať, že boli splnené podmienky na priznanie nárokov podľa § 6 ods.2 zákona č.229/1991 Zb.

Rozhodnutie odporcu napadol navrhovateľ včas podaným opravným prostriedkom z 27.02.2012 z dôvodu, že vydaním parc.č. 1399 (orná pôda) by mohlo dôjsť k ohrozeniu realizácie stavebného zámeru obce Veľká Lomnica na tomto pozemku. Navrhovateľ poukázal na to, že Obvodný pozemkový úrad v Kežmarku listom č.j.2007/859-2-KZ(vyj.) z 06.08.2007 vyjadril, že na predmetnú parcelu neeviduje uplatnenie reštitučného nároku oprávnených osôb. Toto negatívne stanovisko bolo pre Slovenský pozemkový fond ako správcu pozemku podkladom pre vydanie súhlasných vyjadrení k územným a stavebným konaniam, týkajúcich sa zastavania tohto pozemku, resp. kladné stanovisko k žiadosti obce Veľká Lomnica ohľadom možnosti odpredať tohto pozemku na účely realizácie verejno-prospešnej stavby na tomto pozemku (miestnej obslužnej cestnej komunikácie v rámci novej investičnej bytovej výstavby v obci Veľká Lomnica).

Krajský súd rozsudkom z 21.augusta 2013, č.k. 4Sp/4/2012-46, potvrdil preskúmané rozhodnutie a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal z administratívneho spisu odporcu preukázať, že oprávnená osoba uplatnila dňa 23.12.1992, teda včas nárok na vydanie nehnuteľností, ktoré boli odňaté jeho právnym predchodcom konfiškáciou podľa nariadenia SNR č.104/1945 Sb.SNR v znení nariadenia č.64/1946 Sb.n.SNR. Považoval za chybu, že Slovenský pozemkový fond v roku 2010 vydal kladné stanovisko k dokumentácii pre projekt IBV Veľká Lomnica napriek tomu, že v roku 2007 bol odporcom upovedomený o okolnosti, že na obvodnom pozemkovom úrade boli uplatnené aj neúplné reštitučné nároky, a neoveril si znovu existenciu takého uplatneného nároku. Jeho tvrdenie, že vydaním parcely č.1399 sa ohrozí realizácia stavebného zámeru obce Veľká Lomnica krajský súd považoval za nedôvodné, lebo prebiehajúce reštitučné konanie bolo prekážkou akéhokoľvek stavebného konania a prevodu dotknutých nehnuteľností. Za nedôvodnú považoval námietku zákonnej prekážky vydania nehnuteľnosti podľa § 11 písm. d) zákona o pôde, lebo podľa miestnej ohliadky, vykonanej odporcom dňa 07.03.2012 sa na dotknutej parcele nenachádzajú žiadne inžinierske siete ani skrývka ornice. Na tom základe krajský súd rozhodnutie odporcu potvrdil.

Rozsudok krajského súdu napadol včas podaným odvolaním navrhovateľ. Poukázal a to, že parc.č.1399 (teraz KN „C“ 1362/99) bola spolu s ďalšími trvalo odňatá z poľnohospodárskej pôdy rozhodnutím Obvodného pozemkového úradu v Kežmarku na účely stavby „Miestna komunikácia a dažďová kanalizácia Veľká Lomnica - lokalita Za kamenným potokom I. etapa“. Uvedená parcela reálne slúži podľa územného plánu zóny ako miestna komunikácia a nemožno ju vydať z dôvodu podľa § 11 ods.1 písm. g) zákona o pôde, lebo ide o pozemok, ktorý možno vo verejnom záujme vyvlastniť. Krajský súd sa taktiež nevysporiadal s existenciou prekážky vydania nehnuteľnosti podľa § 11 ods. 1 písm. g) zákona o pôde a v tejto časti je jeho rozsudok nepreskúmateľný.

Navrhovateľ ďalej namietol, že správny orgán pred vydaním rozhodnutia nezistil skutočný stav veci presne a úplne, aj vo vzťahu k prekážke vydania, hoci bol povinný sám si obstarat' potrebné podklady

pre svoje rozhodnutie.

Napokon navrhovateľ namietol, že konfiškačné rozhodnutia voči pôvodným vlastníkom boli vydané v roku 1947, teda pred rozhodným obdobím a preto nie sú splnené podmienky na vydanie nehnuteľnosti podľa § 6 ods.2 zákona o pôde, ani na vyňatie z konfiškácie podľa § 38 zákona č.330/1992 Zb.. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžr/58/2011 zo dňa 14.02.2012, v ktorom najvyšší súd vyslovil právny názor, že podľa ustanovenia § 38 ods.3 zákona č.330/1991 Zb. vydaniu podľa zákona č.229/1991 Zb. podliehajú len tie nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát konfiškáciou na základe rozhodnutia konfiškačnej komisie alebo Zboru povereníkov, vydaného po 25.februári 1948, s výnimkou prípadov, ak išlo o osoby postihnuté podľa osobitných predpisov.

Z uvedených dôvodov navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie aj vedľajší účastník. Z obsahu jeho odvolania vyplýva, že sa stotožňuje s odvolacími dôvodmi navrhovateľa. Zdôraznil, že aj na predmetnej parcele boli na základe právoplatného stavebného povolenia vybudované verejný vodovod, splašková kanalizácia a objekt dažďovej kanalizácie. Na tieto stavby bolo rozhodnutím Obvodného úradu životného prostredia v Kežmarku č.j. 2012/00483-005/Vr z 22.05.2012, vydané povolenie na užívanie, ktoré je súčasne aj kolaudačným rozhodnutím a nadobudlo právoplatnosť dňa 12.06.2012. Vedľajší účastník nesúhlasil s názorom krajského súdu, že navrhovateľ pochybil, keď si pred vyjadrením sa k stavebnej projektovej dokumentácii opätovne nevyžiadal vyjadrenie odporcu, či dotknutá nehnuteľnosť je predmetom reštitučných nárokov, lebo takú (opätovnú) povinnosť zákon navrhovateľovi neukladá.; naopak, ak odporca rozhodoval o vydaní až v roku 2012, bolo práve jeho povinnosťou preveriť aktuálny stav. Dĺžka správneho konania bola pritom ovplyvnená predovšetkým nečinnosťou oprávnenej osoby, ktorá bola od podania žiadosti do roku 2008 prakticky nečinná napriek výzvam správneho orgánu. Na predmetný pozemok sa podľa názoru vedľajšieho účastníka jednoznačne vzťahuje ustanovenie § 11 ods.1 písm. g) zákona o pôde, lebo ide o pozemok, ktorý možno vyvlastniť vo verejnom záujme. Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporcu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca ani oprávnená osoba sa k odvolaniam nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a rozhodnutie odporcu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti neprávoplatného rozhodnutia odporcu o vydaní nehnuteľností podľa zákona č.229/1991 Zb.

Súd preskúmava neprávoplatné rozhodnutia správnych orgánov v konaní podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) na základe opravných prostriedkov proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Prvoradou námietkou navrhovateľa je nesplnenie podmienok na vydanie nehnuteľností podľa § 6 ods.2 zákona o pôde z dôvodu, že konfiškačné rozhodnutia boli vydané v roku 1947 a teda pred rozhodným obdobím (pred 25.02.1948). Túto svoju námietku oprel aj o rozsudok sp. zn. 1Sžr/58/2011 zo dňa 14.02.2012, v ktorom najvyšší súd vyslovil právny názor, podľa ustanovenia § 38 ods.3 zákona č.330/1991 Zb. vydaniu podľa zákona č.229/1991 Zb. podliehajú len tie nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát konfiškáciou na základe rozhodnutia konfiškačnej komisie alebo Zboru povereníkov, vydaného po 25.februári 1948.

S uvedeným právnym názorom iného senátu najvyššieho súdu sa vec rozhodujúci senát 9S nestotožňuje.

Podľa § 38 ods.3 zákona Slovenskej národnej rady z 12. júla 1991 č.330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách (ďalej len „zákon č.330/1991 Zb.“) z konfiškácie podľa osobitných predpisov sa vynímajú, ak nejde o prípady uvedené v odsekoch 1 a 2, a vydajú sa v rozsahu podľa odseku 1 nehnuteľností, ktoré boli skonfiškované na základe rozhodnutia konfiškačnej komisie alebo Zboru povereníkov vydaného po 25. februári 1948 s výnimkou prípadov, ak by išlo o osoby súdne postihnuté podľa osobitných predpisov.

Ustanovenie § 38 ods.3 zákona č.330/1991 Zb. nebolo od účinnosti tohto zákona zmenené a je z neho zrejmé, že zákonodarca pôvodne mal zámer vydať vyššie uvedené nehnuteľnosti len vtedy, ak rozhodnutie konfiškačnej komisie bolo vydané po 25.februári 1948.

Zákon č.229/1991 Zb. bol prijatý v snahe zmierniť následky niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom poľnohospodárskeho a lesného majetku v období rokov 1948 až 1989. Rozhodné obdobie, na ktoré sa odstránenie týchto krívd vzťahuje, je v § 4 ods.1 zákona o pôde špecifikované obdobím od 25. februára 1948 do 1. januára 1990.

V zmysle § 6 ods.1 zákona o pôde oprávneným osobám sa vydajú nehnuteľnosti, ktoré prešli na štát alebo na inú právnickú osobu spôsobom uvedeným v písm. a) až v) tohto odseku.

Podľa § 6 ods.2 zákona č.229/1991 Zb. v znení platnom do 27.februára 1992 obdobne sa postupuje aj v prípadoch, keď fyzickým osobám vznikol nárok na vyňatie poľnohospodárskeho majetku z konfiškácie podľa osobitných predpisov.

Podľa § 6 ods.2 zákona o pôde obdobne sa postupuje aj v prípadoch, keď fyzickým osobám vznikol nárok na vyňatie poľnohospodárskeho majetku z konfiškácie podľa osobitných predpisov. Za osoby, ktorým vznikol nárok na vyňatie poľnohospodárskeho majetku z konfiškácie podľa osobitných predpisov, treba považovať na účely tohto zákona aj štátnych občanov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorí majú trvalý pobyt na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a ktorým sa skonfiškoval poľnohospodársky majetok a neboli odsúdené podľa osobitných predpisov. Pokiaľ tento majetok bol už pred rozhodným obdobím pridelený v rámci predpisov o pozemkových reformách, rieši sa nárok týchto oprávnených osôb podľa § 12, ak došlo k odňatiu prídely postupom uvedeným v odseku 1.

Druhá a tretia veta citovaného ustanovenia boli do zákona č.229/1991 Zb. vložené zákonom č.93/1992 Zb. s účinnosťou od 28.februára 1992

Podľa názoru odvolacieho senátu dňom 28.februára 1992 došlo k prelomeniu zásady, že sa vydávajú len pozemky, ktoré prešli na štát v období od 25.februára 1948 z titulu konfiškácie. Tento jeho záver opiera o znenie tretej vety odseku 2 ustanovenia § 6; práve zo spojenia „pokiaľ tento majetok bol už pred rozhodným obdobím pridelený“, vyplýva nárok takých osôb na vydanie aj v prípade, keď konfiškačné rozhodnutie bolo vydané pred 25.februárom 1948.

Uvedený záver je navyše podporený dôvodovou správou k zákonu č.186/1993 Z.z., ktorým sa menil zákon č.299/1991 Zb. a v ktorej sa uvádza: ...“Druhá veta § 6 ods.2 doplnená zákonom č.73/1992 Zb. prevzala rozšírenie vyňatia majetku z konfiškácie podľa § 38 zákona č.330/1991 Zb. s tou zmenou, že reštitučný nárok patrí oprávneným osobám aj vtedy, ak nehnuteľnosti boli pridelené pred 25.februárom 1948. Ďalšou zmenou oproti § 38 zákona SNR č.330/1991 Zb. bolo, že nehnuteľnosti možno vydať bez ohľadu na to, či rozhodnutie konfiškačnej komisie alebo Zboru povereníkov bolo vydané pred alebo po rozhodnom období. “

Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepovažoval za dôvodnú odvoláciu námietku v časti, týkajúcej sa vydania konfiškačných rozhodnutí pred 25.februárom 1948.

Zákonodarca v záujme zabezpečenia princípu legality zakotvil konštrukciu, z ktorej vyplýva, že ťažisko rozhodovania o reštitúcii vlastníckeho práva k majetku, ktorý spadá do vecnej pôsobnosti zákona o pôde leží na správnom orgáne - pozemkového úradu. Konanie o reštitúcii vlastníckeho práva k predmetnému majetku je konaním správnym. Zákon o pôde síce neobsahuje výslovné ustanovenie, ktoré by konštatovalo, že na postup pred pozemkovým úradom v konaniach podľa § 9 zákona o pôde sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, pokiaľ zákon o pôde neustanoví inak. Z povahy a obsahu rozhodovania o reštitúcii pozemkového vlastníctva však vyplýva, že sa jedná o konanie, v ktorom sa rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach v zmysle § 1 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok). Pozemkové úrady teda pri rozhodovaní postupujú podľa ustanovení správneho poriadku a vychádzajú zo základných zásad správneho konania, pokiaľ zákon o pôde výslovne neustanovuje špeciálne pravidlá správania, ktoré by mali prednosť pred právnou úpravou obsiahnutou v správnom poriadku.

Správny orgán je viazaný zásadou zákonnosti (§ 3 ods. 1), v intenciách ktorej je povinný v konaní a pri rozhodovaní zachovať procesné predpisy ako aj predpisy hmotnoprávne. Musí postupovať v konaní tak, aby zabezpečoval ochranu práv osôb a súčasne vyžadoval plnenie ich povinností v nadväznosti na ochranu záujmov štátu a spoločnosti. Ide o presadzovanie cieľov hmotnoprávnej úpravy v konkrétnej veci. Zásada materiálnej pravdy je upravená najmä v ustanovení § 3 ods. 4 správneho poriadku a ďalej konkretizovaná v jeho ďalších ustanoveniach (§ 32 a § 46). Zásadu materiálnej pravdy treba aplikovať spolu so zásadou zákonnosti a zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 34 ods. 5 správneho poriadku), ktoré sú vlastne jej základom. Táto zásada vyslovuje požiadavku, podľa ktorej správny orgán je povinný zistiť skutočný stav vecí. Za zistenie skutočného stavu veci treba považovať zistenie všetkých skutočností, ktoré sú podľa príslušného hmotnoprávneho predpisu právne významné. Zásada materiálnej pravdy subsumuje aj požiadavku zistiť úplný a presný stav vecí. Povinnosťou správneho orgánu je zistiť všetky právne rozhodné skutočnosti bez ohľadu na to, v či prospech svedčia. Z povinnosti správneho orgánu zistiť úplný stav vecí tiež vyplýva, že správny orgán nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania na vykonanie dôkazov (§ 32 ods. 1 správneho poriadku). Stav vecí sa musí zistiť súčasne presne, čo znamená, že musí zodpovedať reálnej skutočnosti. Zistenie úplného a presného stavu vecí je základným predpokladom zákonnosti a správnosti rozhodnutia správneho orgánu.

Správny orgán je povinný hodnotiť každý dôkaz samostatne a potom všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti.

Podľa názoru odvolacieho súdu sa odporca uvedenými zásadami neriadil.

V administratívnom spise sú založené konfiškačné rozhodnutia ako aj rodné listy žiadateľa a pôvodných vlastníkov a úmrtný list matky žiadateľa. Nenachádzajú sa v ňom však úmrtné listy ostatných pôvodných vlastníkov. Správny orgán si zadovážil rodné listy pôvodných vlastníkov.

Žiadateľ viacerými čestnými vyhláseniami preukazoval, že je jediným dedičom po svojej matke ako aj po dedovi X. a že okrem jeho matky všetci zomreli v zahraničí, na neznámom mieste a bezdetní, a že po dedovi, tete a ujovi neprebehlo dedičské konanie.

Základnými predpokladmi vzniku nároku na vydanie majetku podľa § 4 ods.1 zákona o pôde sú: štátne občianstvo Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, trvalý pobyt občana na jej území a prechod jeho majetku na štát alebo na iné právnické osoby v rozhodnom období.

Za oprávnené osoby, ktorým vznikol nárok na vyňatie poľnohospodárskeho majetku z konfiškácie podľa osobitných predpisov treba v zmysle § 6 ods.2 vety druhej zákona o pôde súčasne vyplýva, že za, treba považovať na účely tohto zákona aj štátnych občanov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorí majú trvalý pobyt na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a ktorým sa skonfiškovoal poľnohospodársky majetok a neboli odsúdené podľa osobitných predpisov.

Podmienky štátneho občianstva ČSFR a trvalého pobytu na jej území (rovnako ako podmienku, že neboli

odsúdené podľa osobitných predpisov) musia spĺňať osoby, ktorým sa skonfiškoval pôvodný majetok, čo v danom prípade znamená, že tieto podmienky museli spĺňať právni predchodcovia žiadateľa, aby ich bolo možné považovať za oprávnené osoby. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že pôvodní vlastníci, keďže boli nemeckej národnosti, dňom 10. augusta 1945 stratili československé štátne občianstvo podľa § 1 ústavného dekrétu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. o úprave československého štátneho občianstva osôb národnosti nemeckej a maďarskej.

Podľa § 4 ods.2 zákona o pôde ak osoba, ktorej nehnuteľnosť prešla v dobe od 25. februára 1948 do 1. januára 1990 do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v § 6, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami, pokiaľ sú štátnymi občanmi Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a majú trvalý pobyt na jej území, fyzické osoby v tomto poradí:

- a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený pri dedičskom konaní, ktorý nadobudol celé dedičstvo,
- b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol vlastníctvo, ale iba v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti nehnuteľnosti, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený iba k tejto časti nehnuteľnosti,
- c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v § 13, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,
- d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,
- e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými jeho deti.

Pre prípad, že pôvodný vlastník, ktorý sám spĺňal (a to nielen v okamihu straty vlastníctva, ale i v dobe svojho úmrtia alebo prehlásenia za mŕtveho) všetky zákonom vymedzené znaky, zomrel alebo bol vyhlásený za mŕtveho pred uplynutím lehoty stanovenej zákonom v § 13 zákona o pôde na uplatnenie reštitučných nárokov, ustanovuje § 4 ods. 2 tohto zákona, že oprávnenými osobami sú ďalšie fyzické osoby, pokiaľ i ony sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky. Tieto tzv. ďalšie oprávnené osoby zákon rozdelil do piatich skupín (písm. a/ až e/) a súčasne stanovil ich záväzné poradie pre prípadnú postupnosť tak, že postupne sa stávajú ďalšími oprávnenými osobami.

Nárok žiadateľa Z. je od nároku pôvodných vlastníkov len odvodený podľa § 4 ods.2 zákona o pôde, a to iba za predpokladu, že tieto oprávnené osoby zomreli pred 31. decembrom 1992.

Preukázanie dátumu úmrtia jednotlivých pôvodných vlastníkov a okruhu ich dedičov, rovnako ako zistenie, či v čase smrti boli občanmi ČSFR (resp. či aspoň v zmysle § 2 ods. 2 dekrétu prezidenta republiky č.33/1945 Sb. požiadali o zistenie, že československé štátne občianstvo im zostáva zachované) a mali tu trvalý pobyt, je rozhodujúce pre posúdenie, či žiadateľa možno považovať za oprávnenú osobu podľa § 4 ods.2 zákona o pôde .

Okolnosť, že žiadateľ nemá vedomosť, kde a kedy pôvodní vlastníci (okrem jeho matky) zomreli, a či a kde po nich prebehlo dedičské konanie, najmä za situácie, keď tvrdí, že zomreli na neznámom mieste v zahraničí, spochybňuje záver odporcu, že žiadateľ spĺňa podmienky na to, aby bol považovaný za oprávnenú osobu podľa § 4 ods.2 zákona. Preukázanie týchto skutočností je predovšetkým dôkazným bremenom žiadateľa. Ani odporca však nevykonával žiadne dokazovanie ohľadom zisťovania trvania ich občianstva, ich posledného trvalého bydliska (pobytu) prípadne aj prostredníctvom medzinárodných organizácií. Nevyžiadal si od žiadateľa, príp. od príslušných orgánov ani dedičské rozhodnutie po matke žiadateľa, takže doteraz nie je preukázané ani to, že žiadateľ je jediným dedičom po svojej matke. Tvrdenie žiadateľa, že je jediným dedičom po dedovi, tete a ujovi, nie je podložené žiadnym relevantným dokladom.

Odvolací súd súčasne poukazuje na skutočnosť, že v zmysle § 9 ods.1, 2 zákona o pôde povinná osoba (tu Štátne lesy Tatranského národného parku) uzavrie s oprávnenou osobou dohodu o vydaní nehnuteľnosti, ktorá podlieha schváleniu okresným úradom formou rozhodnutia vydaného v správnom

konaní.

V administratívnom spise na č.l. 29 a 30 sa v dvoch vyhotoveniach nachádza dohoda zo dňa 15.03.1995 medzi žiadateľom a uvedenou povinnou osobou o vydaní nehnuteľností, medzi ktorými sú uvedené aj nehnuteľnosti vydávané preskúvaným rozhodnutím odporcu z 06.02.2012, a to v podiele 1/6, zodpovedajúcim podielu jeho matky. Odvolací súd poukazuje na to, že rozhodnutie pozemkového úradu o schválení alebo neschválení dohody predchádza vlastnému rozhodovaniu pozemkového úradu (teraz okresného úradu) o nároku.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu správnym orgánom je nedostačujúce na posúdenie veci, jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Rozsudok krajského súdu preto podľa § 250ja ods.3 v spojení s § 220 O.s.p. zmenil, rozhodnutie odporcu podľa § 250j ods.2 písm. c), d) a e) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní správny orgán zachová postup podľa § 9 ods.2 zákona o pôde a doplní dokazovanie v zmysle vyššie naznačeného. Až na tom základe vo veci znovu rozhodne, pričom sa vysporiada aj s otázkou prekážky vydania podľa § 11 ods.1 písm. g) zákona o pôde v znení zákona č.175/1999 Z.z., účinnom od 01.08.1999, a svoje rozhodnutie riadne odôvodní.

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 224 ods.1, v spojení s § 250l ods.2, § 250k ods.1, § 246c ods.1 a § 151 ods.1 O.s.p., lebo v konaní úspešný navrhovateľ trovy konania neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.